

Projekto
lyginamasis variantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2005 M. LIEPOS 14 D. ĮSAKYMO NR. D1-367/3D-342 „DĖL
MĚŠLO IR SRUTŲ TVARKYMO APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2024 m.

Nr.

Vilnius

Pakeičiame Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeičiame 6 punktą ir jį išdėstome taip:

„6. Tirštasis mėšlas, gali būti laikomas laikinose lauko rietuvėse (~~toliau — rietuvė~~) tręšiamuosiuose laukuose vadovaujantis Aprašo 14 punkte nustatytais reikalavimais.“

2. Pakeičiame 8 punktą ir jį išdėstome taip:

„8. Asmenys, laikantys ne daugiau kaip 50 SG, tirštąjį mėšlą gali kaupti tirštojo mėšlo rietuvėse prie tvartų. Tirštojo mėšlo rietuvei prie tvarto parenkama vieta, kad jos neapsemėtų paviršiniai vandenys. Šioje vietoje turi būti įrengtas nelaidus ir sandarus hidroizoliacinis sluoksnis ir ~~ne žemesnis kaip 20 cm aukštesnis~~ žemės pylimas, saugantis, kad srutos netekėtų į aplinką.“

3. Pakeičiame 14 punktą ir jį išdėstome taip:

„14. Tirštąjį mėšlą laikant ~~rietuvėse~~ **laikinosiose lauko rietuvėse** tręšiamuosiuose laukuose, privaloma įrengti **laikinas lauko** rietuves laikantis šių reikalavimų:

14.1. vieta laukuose mėšlui laikyti parenkama, kad tirštojo mėšlo **laikinosiose lauko** rietuvėse neapsemėtų paviršiniai vandenys (liūčių, potvynių metu). **Laikinosiose lauko** rietuvėse turi būti įrengiama ne arčiau kaip 100 m nuo gyvenamosios ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų (atstumas gali būti mažesnis, jei gyvenamosios ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų savininkas yra pateikęs rašytinį sutikimą, kuris gali būti pateiktas ir elektroninėmis ryšio priemonėmis (el. paštu arba trumpąja

žinute), kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir nustatyti sutikimą teikiančią asmenį;

14.2. vieta **laikiniai lauko rietuvei** parenkama ne arčiau kaip 20 m nuo karstinių smegduobių, melioracijos griovių ir įrenginių (paviršinio vandens nuleistuvų ir latakų). Potvynių grėsmės teritorijose, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose, požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, šiaurės Lietuvos karstiniame regione turi būti laikomasi specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme;

14.3. ruošiant vietą tirštajam mėšlui laikyti **laikinoje lauko rietuvėje**, pirmiausia ant dirvos paviršiaus formuojamas ne plonesnis kaip 20 cm durpių arba smulkintų ir (ar) nesmulkintų šiaudų arba medžio pjuvenų suspaustas sluoksnis ar pasluoksnis srutomis ar skysčiams iš mėšlo sugerti. Šis sluoksnis ar pasluoksnis visu perimetru turi būti platesnis už mėšlo rietuvę, aiškiai matomas. Laikymo vieta turi būti apjuosta ~~ne žemesniu kaip 30 cm aukščio~~ žemės pylimu, kuris turi būti ties perimetro pakraščiu, t. y. atskirai nuo ~~mėšlo~~ **laikinos lauko** rietuvės. Pylimas įrengiamas, kad visą mėšlo saugojimo laikotarpį **laikinoje lauko rietuvėje** srutos neištekėtų už jo ribų;

14.4. **laikinoje lauko** rietuvėse mėšlas laikomas ne ilgiau kaip 8 mėnesius;

14.5. **laikina lauko** rietuvė turi būti nuolaidžiais pakraščiais, kad krituliai galėtų nutekėti nuo rietuvės dangos;

14.6. **laikina lauko** rietuvė uždengiama lanksčiosiomis, vandeniui nelaidžiomis dangomis arba ne plonesniu kaip 10 cm storio durpių, žemių, smulkintų ir (ar) nesmulkintų šiaudų, pjuvenų sluoksniu;

14.7. **laikinos lauko** rietuvės įrengiamos laukuose, kurie bus tręšiami; tirštojo mėšlo kiekis **laikinoje lauko** rietuvėje negali viršyti tam laukui tręšti leidžiamo panaudoti mėšlo kiekio. Keliems laukams, ~~kuriems parengtas tręšimo planas, bet juos~~ **kuriuos** skiria natūralūs gamtiniai ir dirbtiniai objektai (upių vagos, miško masyvai, keliai, pastatai ir pan.) arba numatyti tręšti laukai; ~~kuriems parengtas tręšimo planas,~~ ribojasi, galima įrengti vieną **laikina** lauko rietuvę, kuri neviršytų šiems laukams tręšti reikalingo mėšlo kiekio;

14.8. **laikina lauko** rietuvė turi būti **taip** įrengta, kad būtų užtikrinta, kad srutos iš jos netekėtų į aplinką ir būtų ~~išvengta sumažintas~~ amoniako emisijų ir kvapų ~~sklidimo~~ **sklidimas**.“

4. Pakeičiame 16¹ punktą ir jį išdėstome taip:

„16¹. Suminis bendrojo azoto kiekis, kuris patenka į dirvą su mėšlu ir (ar) srutomis, tręšiant mineralinėmis ir organinėmis trąšomis, neturi viršyti Tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3D-332 „Dėl Tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (**toliau – Tręšiamųjų produktų aprašas**), nustatytų normų.“

5. Pakeičiame 18 punktą ir jį išdėstome taip:

„18. Nuo lapkričio 15 d. iki lapkričio 30 d. galima tręšti tik daugiameses pievas, ganyklas, ariamąją žemę su augaline danga (apsėta, apsodintą augalais), kurių nuolydis ne didesnis kaip ~~5~~ **12** proc., į dirvą patenkančio azoto kiekis negali viršyti 40 kg hektarui, draudžiama skystąjį mėšlą ir (ar) srutas skleisti arčiau kaip 5 m iki vandens telkinio kranto linijos. Nuo kovo 1 d. iki kovo 20 d. galima tręšti tik daugiameses pievas, ganyklas, ariamąją žemę su augaline danga (apsėta, apsodintą augalais), kurių nuolydis ne didesnis kaip ~~5~~ **12** proc., draudžiama skystąjį mėšlą ir (ar) srutas skleisti arčiau kaip 5 m iki vandens telkinio kranto linijos.“

6. Pakeičiame 23 punktą ir jį išdėstome taip:

~~23. Asmuo, tręšiantis ir (ar) skleidžiantis mėšlą ir (ar) srutas 30 ha ar daugiau žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Aprašo 24 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantį tręšimo planą ir jį vykdyti. Tręšimo planas saugomas ne trumpiau kaip 3 metus nuo jo sudarymo datos.~~

„23. Žemės ūkio veiklos subjektas, tręšiantis mėšlu ir (ar) srutomis ir tręšiamaisiais produktais, tręšimo planą konkrečiam laukui sudaro vadovaujantis Tręšiamųjų produktų aprašo 9¹ ir 9² punktų nuostatomis.“

7. Pripažįstame netekusiu galios 24 punktą.

~~24. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradėdant laukų tręšimą ir teikiamas kontroliuojančiai institucijai paprašius. Tręšimo plane turi būti:~~

~~24.1. kontrolinių žemės sklypų ir laukų numeriai, nurodyti Paramos už žemės ūkio naudmenas, kitus plotus ir ūkinius gyvūnus paraiškoje, teikiamoje vadovaujantis Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, arba laukų kadastriniai numeriai;~~

~~24.2. tręšiamųjų laukų žemėlapiai su pažymėtomis paviršinių vandens telkinių apsauginėmis zonomis ir pakrančių apsauginėmis juostomis, vandenviečių apsaugos zonomis, vandens kaptazo įrenginiais;~~

~~24.3. tręšimo darbų kalendorinis grafikas nurodant konkretų tręšimo mėnesį;~~

~~24.4. dirvožemio tyrimų arba monitoringo ne senesnių kaip 3 metų duomenys apie mineralinio azoto ir judriojo fosforo kiekį tręšiamojo lauko dirvožemyje;~~

~~24.5. planuojamas panaudoti mėšlo ir (ar) srutų kiekis;~~

~~24.6. apskaičiuota augalų mitybai užtikrinti reikalingų planuojamam derliui išauginti maisto medžiagų visuma (metinė tręšimo norma, vienkartinė tręšimo norma, metinis skleidimo kiekis ir vienkartinis skleidimo kiekis.~~

8. Pakeičiame V skyrių ir jį išdėstome taip:

~~„V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS~~

~~33. Asmenys privalo vykdyti aplinkos monitoringą Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka.~~

~~34. Aprašo nuostatų vykdymą kontroliuoja Lietuvos Respublikos institucijos ir pareigūnai, vykdančys aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę~~

„V SKYRIUS KOMPOSTAVIMO TRĘŠIAMUOSIUOSE LAUKUOSE REIKALAVIMAI

33. Kompostuojant tręšiamuosiuose laukuose, kompostavimo rietuves privaloma įrengti laikantis šių reikalavimų:

33.1. tręšiamuosiuose laukuose įrengtose kompostavimo rietuvėse galima kompostuoti tirštąjį mėšlą su ūkyje susidarančiomis augalinės kilmės priemaisomis.

33.2. vieta laukuose parenkama, kad kompostavimo rietuvės neapsemtų paviršiniai vandenys (liūčių, potvynių metu), ne arčiau kaip 100 m nuo gyvenamosios ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų. Vieta parenkama ne arčiau kaip 20 m nuo karstinių smegduobių, melioracijos griovių. Potvynių grėsmės teritorijose, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose, požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstiniame regione turi būti laikomasi specialiujų žemės naudojimo sąlygų nustatytų Specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme;

33.3. kompostavimo rietuvės neprivaloma uždengti, tačiau esant techninėms galimybėms rekomenduojama tai daryti;

33.4. kompostavimo rietuvė laukuose laikoma ne ilgiau nei 24 mėnesius;

33.5. kompostavimo rietuvės laikymo trukmė laukuose skaičiuojama nuo rietuvės įrengimo pradžios iki paskleidimo ir įterpimo į dirvą.“

9. Papildome VI skyriumi ir jį išdėstome taip:

„VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Asmenys privalo vykdyti aplinkos monitoringą Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka.

35. Aprašo nuostatų vykdymą kontroliuoja Lietuvos Respublikos institucijos ir pareigūnai, vykdančios aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę.“

Aplinkos ministras

Žemės ūkio ministras